

יום שישי 27 מרץ 2020
ב' ניסן תש"פ

לכבוד

עו"ד יהודה זמרת
יועמ"ש משרד הפנים
משרד הפנים
ירושלים

מר אריה דרעי
שר הפנים
משרד הפנים
ירושלים

שלום רב,

הנדון: חשש לפגיעה ביכולת חברי המועצה המקומית לפקח על פעילות הרשות

וראש הרשות בעת משבר הקורונה

בשם הארגון "לובי 99", חברה לתועלת הציבור, אני מתכבדת לפנות אליך כדלהלן:

לובי 99, הלובי הציבורי הראשון שמייצג כ-6,000 חברים, עוסק בסוגיית הרשויות המקומיות מתוקף החלטת חברי הלובי אשר דירגו נושא זה בעדיפות גבוהה. בימים האחרונים קיימנו עשרות פגישות והתייעצויות עם חברי מועצה, ראשי רשויות, גורמי מקצוע ברשויות המקומיות, בעניין השלכות מצב החירום על אופי הדיונים במליאה ובוועדות של הרשויות המקומיות.

הוראת השעה, אשר פורסמה להערות הציבור בתאריך 26/03/2020 נועדה לאפשר במקרה הצורך כינוס של ישיבות המועצה באמצעות היוועדות חזותית. עם זאת, ההוראה אינה כוללת הנחיות מפורשות לגבי הדרך בה תערך הועידה. הדבר מעלה חששות כבדים מצד חברי מועצה רבים ברחבי הארץ ובצדק. **ללא כינוס ישיבות מועצה תוך מתן ביטוי לחבריה לרבות חברי האופוזיציה, בעת משבר ובחוסותו, תהיה הטיה משמעותית על קבלת ההחלטות, לטובת עמדת ראש הרשות, ויהיה קושי ממשי לפקח על התנהלותו והתנהלות הקואליציה באמצעות שיחת וידאו בלבד.**

התפשטות נגיף הקורונה בישראל והחלטת משרד הבריאות בדבר מעבר של המגזר הציבורי למתכונת חירום משליכה גם על השלטון המקומי. בין היתר, איסור על התכנסות של עד 10 אנשים במקום עבודה אחד, מעלה שאלות בנוגע לקיום ישיבות מועצה וישיבות של ועדות המועצה. בהתאם לחוות דעתכם המשפטית, לא הוחרגו ישיבות המועצה מצו הבריאות לענייני קורונה, ועל כן יש לשמור על הוראותיו. החרג היחיד לכלל זה הינו בהחלטה הדורשת אישור של חברי המליאה הנוגעת להצלת רכוש או נפש, שאז ניתן לקיים ישיבה טלפונית בלבד, וזאת לאחר המצאת חוות דעת של יועמ"ש הרשות בעניין.

מלבד הקושי בפקוח מרחוק, עולה חשש לניצול מגבלת המשתתפים ע"י ראש הרשות. אם מגבלת ההתכנסות היא לעשרה אנשים, ראש הרשות יכול להזמין אנשים מסוימים ולמנוע כניסה לדיון של אחרים – בתואנה שהדבר יהווה הפרה של המגבלות. ברוב הרשויות יש יותר מעשרה חברים במועצה; כאשר לצד ראש הרשות יושבים מנכ"ל, יועץ משפטי ועוד בעלי תפקיד, **כנראה שלא יישאר מקום לנציגי האופוזיציה.**

נדגיש כי מלכתחילה, פעמים רבות חברי המועצה הינם בעלי כוח מוגבל ביותר לאתגר את ראש הרשות, והחשש הוא כי תקופה זו, בה נמנעים דיוני עומק בשל ההגבלות על התכנסויות המועצה, תהיה תקופה בה פערי הכוחות הקיימים ממילא, יגדלו. המצב הנוכחי משקף את הדילמה בשלטון המקומי לגבי מעמדם של חברי המועצה – האם מהווים חלק אינטגרלי מהדיון, מהפיקוח ומקבלת ההחלטות, או שמא מדובר בצופים מהצד בלבד.

לאור האמור, אנו מבקשים לחדד את ההנחיות באופן אשר ימנע את האפשרות שצמצום הנוכחות הפיזית תפגע ביכולת הפיקוח על הרשות המקומית, תוך שמירה על הוראות משרד הבריאות. בהקשר זה, יש לדרוש מהרשויות לאשר נוכחות פיזית של הרכב מצומצם ומוסכם של חברים, כנגזרת מהמפתח הסיעתי. יש להקפיד על הקלטת ותמלול הישיבות והפצת הפרוטוקולים, וכן ניתן לבחון אפשרות לשידור הישיבות בזמן אמת לציבור הרחב, בכדי להגביר את השקיפות בפעולת הרשות במיוחד בימים אלו.

בברכה,

עו"ד ימית ינאי מלול

העתקים:

מנכ"ל משרד הפנים מרדכי הכהן